

Németh Erzsébet

Cseresznyevirágzás

Menyasszony-fák végig a kerten.
Végtelen nászmenet a világ.
Fehérség-káprázattól sajog a szem,
ragyog, vakít a tengernyi virág.

A **Lant** Irodalmi Folyóirat
előfizetési díja egy évre: **1.500,-Ft.**
Előfizetni postautalványon lehet a
szerkesztőség címén. A lap évente
hat alkalommal jelenik meg.

kis **LANT** IRODALMI FOLYÓIRAT

Főszerkesztő: Németh Dezső
Irodalmi szerkesztő: Németh Erzsébet

Szerkesztőség címe:
Németh Dezső
Lant
1211 Budapest
Ady Endre út 5. 3/10.

Telefon: 277 7196
Mobil: 06 30 431 7837

Kiadja a Lant Irodalmi Klub
Magánkiadás

www.kislant.hu

ISSN 1788-7542 (Nyomtatott)
ISSN 1788-7631 (Online)

Lelkes Miklós

Szirmok zenéje

Szirmok zenéje szállt, már
nem tudom melyik év volt,
de virágboldogságban
ölelt át hegyet égbolt.

Szirmok zenéje fénylett
pirosan, sárgán, kéken,
s feltűnt hazám a Szépség
ölelte messzeségben.

Virágok: piros lelkek,
sárgák széltáncos árnya,
s a szívdobbantó kékek
szélnek tárt muzsikája!

Mindegy, hogy melyik év már...
Most csak bánatok lépnek
emlék-tükörre, s múlté
minden virágígéret.

Nincs már hazám, a Szépség
mit átöleljen. Látszat
játszik, forog, a szirmán
régén kihűlt varázslat.

Ahol Becsület nincsen,
haza miként lehetne,
s virág, amely tanítna
szépségre, szeretetre?

Most megyek nincs-hazámban
elébe esti tájnak,
s szívemben volt-virágok,
és volt-csillagok fájnak.

2009

Kis

LANT

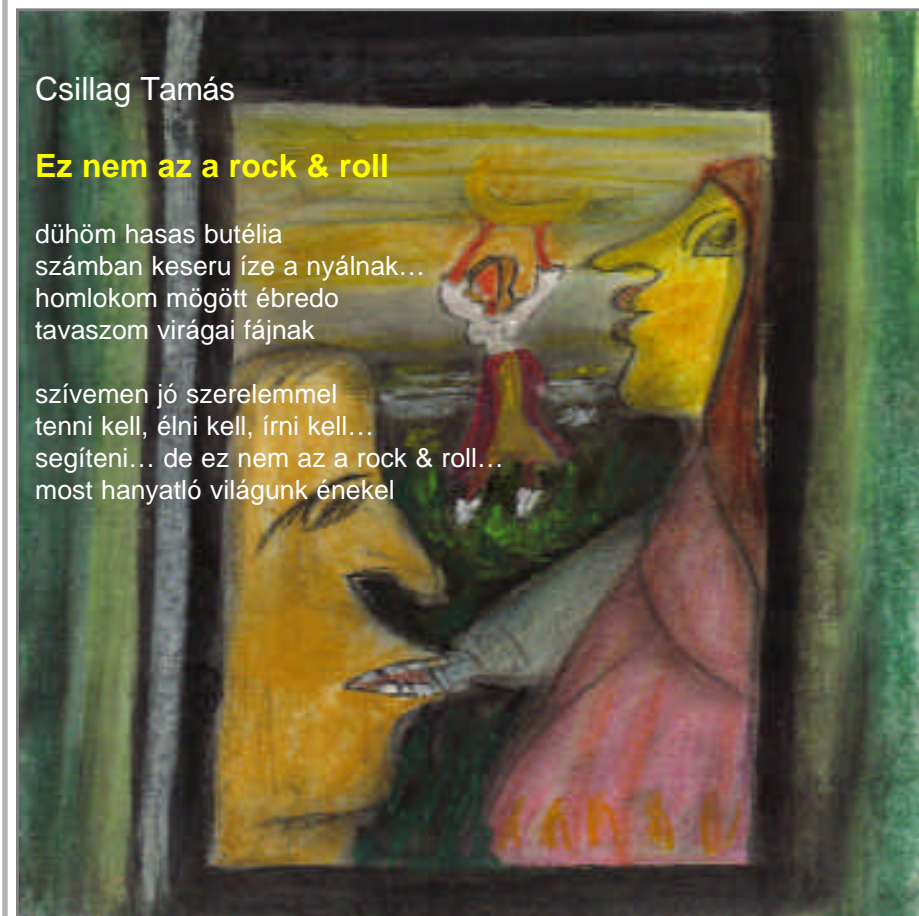
IRODALMI FOLYÓIRAT

Csillag Tamás

Ez nem az a rock & roll

dühöm hasas butélia
számban keseru íze a nyálnak...
homlokom mögött ébredő
tavaszom virágai fájnak

szívemen jó szerelemmel
tenni kell, élni kell, írni kell...
segíteni... de ez nem az a rock & roll...
most hanyatló világunk énekel

Műkedvelő írók, költők jelentkezését is várjuk! Az elfogadott írásokat közöljük!

Ára: 250,- Ft.

2009/3 73.szám **Kis LANT az INTERNETEN!** www.kislant.hu

Csillag Tamás

versei

Cigicsikken szunnyadó...

cigicsikken szunnyadó parázs
járdán alvó szegény
savószagú kapualjban
vénát vág a remény

Törmelék

kezem ökölbe
valahol szikra lobban
most kell alkotni
minden darabokban

Sodródva

keserű szavakkal számban próbálok
beleveszni egy ártatlan mosolyba
odaadni mindent és élni,
mintha mindegy volna...
adni mindig, magamból,
szegények szomorú tányérján szívem.
szomjas szemükben gondok,
sodródva, valameddig... viszem.

Esteledik

esteledik... lassan
hülő agyagkorong a nap...
pitypangok pihéi közé
fészket rak az alkonyat.

ez már tavasz... halk szókkal,
halk csókkal csitít el engem,
öngyilkos orgonavirág szirmai
fehérlenek tenyeremben.

Itt az éjszaka

lehet, hogy meghalok... itt az éjszaka
bársonyba csavart félautomata
szórja meg álmaim

talán, ha hitem... és felocsúdtam
ahogy az ágyba borultam
borultak bálványaim

mert isten halott... ha lenne
minden szegény kenyeret enne
nem lennének egymagunk

A Kedvesnek

Ujjaim, ha semmibe kiáltanak
ha lépteim elvétik az utat,
– talán elveszek –
tenyeredben térkép, szemeidben
csillag lakik, ami mindig hazavezet.

Lelkes Miklós

Balatonlelle

A nagy víztükrore ott pezsgett, bejárta
boldogság bájos-bolond tündértánca,

míg szegletén ámuló partközelnék
hínár-erdők árnyfoltja sötétebb lett.

Át-átnézett túlról kíváncsi Éden,
s kezében hegy volt, álmos szilvakéken.

Csobbant egy-egy hal, aztán újra csend lett.
Csodálkozó csend halk csengői csengtek.

Víz, ég, felhő, fénytánc, ígérő álom, -
Szépségekből felépült múlt-világom!

Csobbant egy hal, késként a vízbe vágott,
kettészelt égő-ezüst pikkelyálmot,

de - akkor még - újraforrott az álom
úszó, tükrös aranytánc-ragyogáson.

Csónak csobbant, hulltak a csengő cseppek,
s csillagszikráik új csendért esengtek.

A táj Szépsége, az a meg nem értett,
hajtott előttünk akkor fejet, térdet.

Láttuk s nem láttuk...Kigyúlt ég-szavakban
mégis ott volt koronás Láthatatlan,

gyönyörű álarc, gyönyörű bújócska,
villanó íven fecskeszárnyak csókja,

a rét, melyet múltón-örök Időnek
virágszín-hangokból a tücskök szönek,

s egy vitorlás - víz, ég, dal vitte ékszer -
fehérsége akkor szívünkig ért el...

*

Amikor a skribler friss kézírataival a redakcióba zárandokolt, Verenát nem találta a helyén. A lány úgy mutatott hátat munkahelyének, hogy még az új címét sem hagyta meg. A helyén pipiskedő hölgy szerint, „a családja sem tud hollétéről.” Hermann sem mutatkozott már jó ideje. (Nála ez nem bírt különös jelentőséggel, hisz egyszer-másszor már előfordult. Egy váratlan pillanatban azután felbukkant ismét, hóna alatt egy kötetnyi verssel. Ez hozzá tartozott az életviteléhez. Ilyennek ismerték, ilyennek fogadták el. A família, de a barátok is. Leginkább Csikénél talált megértésre. Fiatalkori alteregóját látta benne.)

Egy napon egzotikus üdvözlő lapot kapott. Pálmákat ábrázolt, hófehér homokú stranddal. Mauricius szigetén adták fel. A háttérben az Indiai óceán kékllett, hullámain egy vitorlást dajkált. „Kutya gyereke, hát rám is gondolsz?” – csúszt ki a száján, amikor a fiú szignóját meglátta. Egy pillanat múltán, majd elakadt a lélegzete. Hermann kézjegye alatt, egy nagy pluszjelet követően még egy név állt.

Verena jól ismert gyöngybetűi voltak.

Németh Erzsébet

Utóirat

Már nincs bennem harag.
Szívemben elásott kincs a fájdalom,
Vér-érc-rögök karátjait rejti
mélyen a végtelen idő.

Németh Erzsébet

Arc-pillanatok

Este a háznak
szárnya nő,
tollá változnak a cserepek,
kéménye csörré kunkorul,
az alap láb lesz,
és látnok-szemévé az ablak.
Sárga zenére zendít egy tulipán,
és felszáll a ház...
Felhők se takarják
a tájat,
a mindenség üzenetével
süt le a hold.
Gondok méhében
szunnyadó tettek...
mintha elvetélnék,
mintha megszületnek -
De az arcok!
Örök arc-pillanatok!
Krisztus és Júdás,
Pál apostol,
Homérosz, Spartacus,
Szent Gellért, Galilei,
Dózsa és Tiborc!
Koldusok keserve csöppen a kövön...
Mért, hogy eszmék
szennyből kiemelt ragyogásán
mindegyre átsüt a közöny?
S mért, hogy egyre nagyobb
kupaccá nőnek szívünkben
a rémület hordalékai?
Reggel a háznak
szárnya hull,
tollából cserepek
lesznek megint,
csőre kéménnyé,
lába alappá,
látnok-szeme
ablakká változik.
Leszáll a ház...
Hervadt tulipán
sárga zenéje
álmodik csupán.

Németh Dezső

Szamar pegazussal az Olümposzon

Kis szamaram tollszárnyai lógnak egészen a földig.
Megmakacsolta magát pegazus-csacsi, lábai vájják
a homokot, berekedve erősen iázva kiáltja
hexameterbe a bús panaszát, mert rajta kacagnak.
Húzza a farkát sok gyerek, így fenekedve örülnek,
köpködik egyre fejét, lucskozva dobálnak a sárral.
Kérdi egy ember: - Honnan eredtél furcsa poéta?
Lantod is egyhúrú, no de mily zene ébred ezen majd?
- Főokos! El ne feledd, ami szót ered ajkam eléd most:
Ott a hazám ahol úgy terem ének akár a gaz itten.
Hunnia földjén disznók éneke csendül a réten.
Vadludak olvassák el a kottát a zenekarban,
és szamarak hegedülnek, dobolnak, verseket írnak.
Hunnia földjéről az Olümposz csúcsra igyekszem.
Költők versenye van ma, az istenek érdemet adnak.
Én koszorút nyerek ez tuti, már levajztuk előre
Afroditével s férje urával, a sánta kováccsal.
- Nem Pannónia itt ez a föld, jól véd az eszedbe!
Húzd el a bőrödet innen, hogy Zeusz átka ne sújtsen!
Nem félttem nagyokos szavait, hát fölfele hágtunk.
Legfönt ködből tündököl isteneik palotája.
Vártak jó lakomával, a nimfák lengtek előttem.
Nagy Zeusz égi zenét játszott a tiszteletünkre.
Ám ezután én is belevágtam a húrba keményen.
Énekem ámulták nagyon, aztán megkoszorúztak,
végül is indultunk le a hegyről nagy diadallal.

Verseny versem

*Ezt énekeltem egyhúrú lantommal kísérve az Olümposzon
(hexameterek, szapphói és alkaoszi ének)*

Láttam Küproszon Afroditét a tengeri gyöngyöt.
Fellovagoltam kis szamarammal a szép Helikonra,
Ott Eratónak s Kalliopének zengtem el ódám.
Jártunk Artemisz erdeiben, hol nimfaleányok
Lejtették kecses ünnepi táncaikat ligetekben.
Glória-hold aranyát veti ott rá lányalakokra.

Csengős éji világ piros ékszere csillog az ágon,
Hajlik a csipkebokor, szél rázza fülbevalóit,
Mintha az éjszaka kedvese járna menyasszonyi táncot.

Gyöngyvirágom, kedvesem, égi lányka,
hogyha lantom pengetem, ölbe veszek;
égi oltár áldalak, istenemnek
csillagos ágya.

Megfoghatatlan arcod is égben él,
köd tested ágya elnyeli testemet:
ég lánya vagy, elérhetetlen
álom, a fellegek árnya rejt el.

* * *

Magyari Barna

A z é s z s z e r é s z

emberszféből az ábránd valamit kihány
csöndszalmával kitömött bábu a hiány
s két fehérjelánc közt én az észszerész
hosszan bibelődök a jajjal mire kész

talán szeret a világ úgy általában
ha a mindenség helyén szót gyártó száj van
de ez nem mozgalmas konyha csak versfülke
hol ízletes az este ruhában sütte

Bayer Béla

Mauricius

Oda, ahol a Várhegy fenyői csúcsaikkal
már az eget csiklandozzák, egy szem-
füles kalmár, fogadót építtetett. Kedvező
időben a skribler gyakran felkapasz-
kodott oda. A tüdőt tágitó hűvös levegő, a
pompás panoráma mindig felfrissítően
hatott rá. A tajtékozó kancsók tartalmáról
nem is szólva. Szeptember elejét írtak.

A vakáció már elaranylott, az egyete-
men is kezdetét vette az őszi szemeszter.

A fogadó teraszán túrázók ricsajoztak.
Szabad helyet keresve pillantotta meg
Hermann, aki előtt az asztalon, jegyze-
tek osztották meg társaságukat egy
sörös kancsóval. A hamutartóban ciga-
rettavég füstölgött. Gazdája gondolatai
messze kalandozhattak, mert észre sem
vette a melléje telepedő firkászt. Pilla-
natokba tellett, míg visszazökkent a
jelenbe. Kezet ráztak férfi módjára, majd
az újabb rendelés után, szokásos témáik-
ba merültek. Beszélgetnivalójuk akadt
bőven, hisz nem adódott rá alkalmuk rég.
Hermann időnként eltűnt, majd fel-
bukkant. Most franciaországi kiruc-
canásáról mesélt. Csike a Pannoniában
átélteket sorjázta. Szavaik nyomán
különböző világok tárultak fel, feledtetve
mindkettőjükkel az ittenit. Hermannak
szerelmi bánata volt. Ez is egy oka
annak, hogy nem látogatta a Campust.
„Úgysem lesz belőlem orvos! Igazi író
sem! A magánéletem meg?” A firkász, a
harmadik itelig jó hallgatónak bizonyult,
azután megtört az ő némasága is.

– Tudod Hermann – bölcselkedett –, az
embernek egyidejűleg két életre lenne
szüksége. Az első a piszkozathoz, a

második a letisztázáshoz. Vagy – kor-
rigálta önmagát –, talán mégsem arról
van szó, hányszor élünk, hanem hogy
milyen lehetőségekkel kezdünk.

A fiú elmerengve hallgatta. A Verenáról
szárnyra kapottak jártak fejében. Ket-
tejük különbözősége, szakításba torkolló
éretlenségük. Az, hogy Zoé kezét is így
engedte el. Valóban pusztá önzés volt?
Mert nem ügyelt a körülöttük ólálkodó
villámokra, a készülődő mennydörgésre?
Mert megszívulva lélekbúvára tanácsait,
először magával akart tisztába kerülni?
Mert az egyedülállóságot csak írásaira
vonatkoztatta. Szíve egy pillanatra meg-
telt szorongással. Majd valami új, mé-
lyebb felismerés tolakodott a felszínre,
amitől eddigi feszültségét már nem
érezte elviselhetetlennek.

– Mondd Alfréd – fordult Csikéhez –,
hányszor kell átélnünk a szerelmet, hogy
tanuljunk belőle?

– Erre a válaszra (ha létezik) én is
kíváncsi lennék.

– Azt hittem, te tudod – így a fiú.

– Sajnos nem. Még az okoskodás szint-
jén sem. Nincsenek tapasztalataim, be-
vált receptem.

Hermann tehetős családból származott.
Apja, a helyi egyetem sebész professzora
kizárta, hogy fiából más is lehet, mint
orvos. Annak kacérkodását a literatúrá-
val, ifjonti vagabundságnak tartotta. Írá-
sait ripacskodásnak. Össze is zördültek
miatta nem egyszer, de a junior hajtha-
tlan maradt. Az orvosi karra mégis
beiratkozott. Örökös diák lett, aki közöm-
bösen vette a dolgokat, és aki többször
ismételt. Birta a családi kassza. Zseb-
pénze sem apadt el soha. A lényeg az
volt, hogy megmutassa magát a Campus
területén.

Sz. Szécsényi Barbara
versei

Értünk nem

Nem számoltak velünk a percek.
Mondd kinek fájna még -
mi fáj nekünk?
Vacogásodon átdidergek,
s már nem is lehet soha melegünk.

Olyan béke-illatú a csönd.
De múlik - épp csak pillanatra él.
Elveszünk két szemhunyas között
a zaj-világnak óriás ölen.

Miértünk nem perel a bánat.
Mondd kinek fájna még -
mi fáj nekünk?
Martaléka álmunk a holnap
iszonyának, és hasad a csönd is:
- ébredünk.

Ellen

Én magamhoz is szívtelen vagyok.
Testemre forgatom a földet.
Téboly-szeleknek ablakot nyitok,
s nézem hogyan semmisül meg
sok angyalarcú-gondolat, remény.
Szaggatom a tündér-szárnyakat
- bár koldulom, hogy sebeimhez érij -
nem kérem: áruld el magad.

Remegő kézzel

Hátat fordít a jövő - míg átfut
rajtam a megrendült jelen.
Részegen lökött a mába a múlt,
remegő kézzel a semmit ölelem.

Szorítja rám veriték-homlokát.
Bőröm issza lázcseppjeit.
S ha átvérezzük az éjszakát:
majd fénnel kötözzük sajtó sebeink.

Eshetett volna

Eshetett volna.
És ha jég szakad rám azt se félem,
úgy álltam az ég alatt.
Zsebemben összegyűrt
reményem hoztam
és eléd szórtam csöndemet.

Láttalak:
árny vonult a kigyúlt mosoly mögött.
Nálam fáklya volt
Nálad füstszínű virág.
A nyár hozzám akkor költözött.

Az Ősz ideért

Kereszt alá húz ez a nyár.
Árnyas fák közé oson.
Mint tébolyult vad délibáb
forgatja fel birtokom.

Ezer színnel támad a nyár.
Arany-sugárra tűzi fel
szívem. Vet, s aratna már
kisarjadt, megperzselt hiten.

Viharral, jéggel zúz a nyár.
Utolsó mordul az ég.
Bús hajnalon már kód szítál
- levelek hullnak-
az ősz ideért.

Hódmezővásárhely

T. Ágoston László

Durci lak

Az én házam az én váram - mondja a
hűvös modorú angol úr, és bezárkózik
erős zárral védett otthonába, hogy
senki ne leshesse ki szigorúan őrzött
titkait. Természetesen nem mindenki
olyan hűvös és titkolózó, mint az a
bizonyos közszájon forgó angol úr, de
mindenkinek szüksége van valamiféle kis
kuckóra, ahová bármikor visszavonulhat
egy kis elmélkedésre, sebnyalogatásra,
hogy azt ne mondjam, önsajnálkozásra.
Erre való a házörző, csahos kutyának a
háza, a madárnak a pihe - puhára bélelt
fészke, a cicának meg a jó melegre fűtött
kemencepadka.

No, de itt jön a dolog buktatója, mert ki
épít manapság házat a kutyájának?
Senki. Vesz neki készen a fatelepen. Már
olyat is árulnak, amelyiknek saját fütése
van. A papagáj vagy a cinke kap díszes
kalitkát kényelmes tojóházzal, de ki
építene kemencét csak azért, hogy a pad-
káján elnyújtózhasson a macskája?

Nekünk se volt kemencénk, sőt még
csak egy valamire való padkához hason-
lító polcunk se, amikor hozzánk került
Durci. Törtük a fejünket a feleséggel,
mitévők legyünk, hogyan alakítsunk ki
neki valami puha, meleg, macskaléptékű
búvóhelyet. Manci néni, a minden lében
kanál, mindent jobban tudó, kutyatulaj-
donos szomszédasszonyunk a pokróc
mellett érvelt.

- Nézzétek meg! - mutatta. - Letettem
ide, az ágyam elé ezt a pokrócot, ráültet-
tem a Morzsit, és azt mondtam neki;
Morzsikám, ez lesz a te vackod. Azóta itt
alszik, és el nem mozdulna mellőlem,

bármilyen történe is.

- Kivéve, amikor éppen bebújik melléd a
paplan alá... - mondtam némi éllel a
hangomban.

- No igen - válaszolta elgondolkodva. --
Te tán nem engednéd be, ha kint dörög,
villámlik, meg az ablakot veri az eső? De
különben ott alszik a pokrócán.

Én is letettem egy darab jobb időket
látott pokrócot az ágyunk mellé, ráültet-
tem az öklömnyi cirmos cicát, és mondtam
neki, hogy „ez lesz a te vackod Durci-
cika.” Ő azonban ahelyett, hogy beleegye-
zően nyavogott volna, rámvetette a két
csillogó szemét, nyaffantott egyet, és
fölugrott a fotelba, hogy megélesítse
rajta a karmait.

Másnap barkácsoltam neki egy csinos
kaparófát, majd elmentünk a feleségem-
mel macskakosarat keresni, mert az
egyik kolléganője azt mondta, hogy az a
legjobb. Hosszas keresés után találtunk
is egy nem túl kicsi, nem túl nagy
műanyag kosarat. Vettünk bele puha
szörme bélést, meg egy kis plüss macit
is, mert azt mondta a kereskedő, hogy így
a legjobb, hiszen a cica a testvérenek
gondolja a macit. Hazavittük, kibéleltük,
letettük a tűzhely mellé, ahogy a hoz-
záértő eladó mondta. Durci kíváncsian
nézegette egy ideig, aztán meg bennünket
is, végül sarkon fordult és elballagott a
fotelhoz körmöt élesíteni.

Hozzáértő barátaink ajánlották a birka-
prémmel bélelt cipős dobozt, a kidobásra
ítelt kopott sálat a könyvespolcon, meg a
véletlenül nyitva felejtett fehérneműs
szekrényfiókot. Durci mindegyiket meg-
nézte, körbe szaglászta, de egyik se
győzte meg. Minden reggel a lakás más -
más zugából mászott elő, hogy megéle-
sítse a karmait a fotel szövetén, s

elnyújtózzon benne egy kis délelőtti szundikálásra. Mindössze annyit sikerült elérnem nála, hogy ha lefeküdtem, rögtön ott termett a pocakomon, körbedorombolta, és együtt néztük a tévét. Mondta is a Mancsi néni, hogy bezzeg az ő Morzsi-kája csak akkor bújik be az ágyba, ha a vihar zörgeti az ablakot, én meg állandóan a hasamon kényeztetem a Durcit. No, de hát ki figyel oda egy ilyen elfogult vén kutyatulajdonos véleményére?

Talán így is maradt volna az idők végezetéig, ha egy nap nem mondja a feleségem, hogy itt az ideje Durcit beoltatni az állatorvosnál, csak hogy már nem fér bele abba a kis fedeles kosárba, amelyikben tavaly vittük el a dokihoz.

- Akkor hát nincs mit tenni, édesem - mondtam én bölcsen -, elmegyünk az állatkereskedésbe és veszünk neki egy felnőtt méretű macskahordó kosarat.

El is mentünk. Volt ott mindenféle színű, meg ilyen - olyan rácsos műanyag kosár. Csak hogy amelyik nekem tetszett volna, azt a feleségem ítélte kényelmetlennek, amelyik meg neki tetszett volna, arra én mondtam, hogy randa. Így aztán nagy dírral - dúrral, de kosár nélkül ballagtunk haza. Durci meg csak nézett ránk nagy szemekkel, hogy még csak nem is szólunk egymáshoz.

Másnap reggel a feleségem elment a piacra. Nem is hívott, hogy tartsak velem. Én meg azon gondolkodtam, hogy nem is baj... Majd ha megjön, én is elmegyek és bebizonyítom, hogy találok olyan kosarat, amelyik hét nyelven beszél.

Egyszer csak látom ám, hogy már jön is. A kezében egy vesszőkosár, vagy méhkas? Igen, olyasféle, mint egy méhkas, de vesszőből fonták. Az oldalán meg akkora lyuk egy csinos kis ráccsal,

hogy beférjen rajta a cica.

- Hmm... - gondoltam - egész csinos. Akár én is kiválaszthattam volna. - De nem mondtam meg neki, hanem hívtam Durcit, hadd ítélje meg a lakot a tulajdonos. Ő meg kíváncsian körbejárta, megszagolgatta kívül-belül, aztán úgy betelepedett, mint aki ki se akar jönni többé. Még az se riasztotta el a kosártól, hogy abban vittük el az állatorvoshoz az oltásra.

Azóta ott áll a Durci lak az ágyam mellett. Kibéleltük két kopott sállal, és az én cicám olyan jól érzi magát benne, hogy még az se zavarja az álmát, ha jégeső kopog az ablakon. No persze a hasamról se mondott le. Azóta is együtt nézzük a tévét. Egyik kezemmel simogatom a bundáját, a másikat meg fogja a két első mancsával. Közben dorombol. Amikor elálmosodunk, feláll, megdörmöcköli a pocakomat, halkán a fülembe nyaffant, elköszön és elmegy a Durci lakba aludni.

Csak nézem, nézem ezt a vesszőből készült várat és mosolygok magamban. Azt hiszem, aki ezt fonta, tudott valamit a macska lélekről. Valamit, amit csak dorombolva lehet elmondani.

érdekel. Közel negyven év telt el azóta, s noha nem ismerem a törvényeket, bizonyosra veszem, ez az ügy már régen elévült. Ez alatt az idő alatt cselekedtem sok jót is. Senkitől sem kaptam, nem is vártam hálát. A jót vagy a rosszat úgysem azoktól kapjuk vissza, akikkel szemben elkövettük. A számlát mindig valaki más nyújtja be. Hiszen nekem is azt az ázott veréb fakabátot kellett volna hazavágnom, és nem Mesternét, aki nála kevesebbet ártott nekem. Ámde másoknak biztos éppen eleget. Az csak a véletlen műve, hogy én fizettem érte.

* * *

Ősz Gabriella

Lassú halál

A fájdalom apró rajszögeket nyom a szívembe,
 így szépen, lassan vérzek el.
 A gyors halál öröme nem adatik meg,
 mindenki azt kapja, amit érdemel.
 Rossz vagyok, bűnös, csak kegyetlen
 játékot játszhatok.
 Halványul arcom, de még élek.
 Ha képes lennék rá, hidd el,
 szeretnék.

Mesztegyő

Ötvös László

Nem maradhatok távol

Én már nem maradhatok távol,
 A kitudtató fakereszt a vállon...
 Óh hogy vár rám az én Barátom?!
 Hóvirágok, gólyahírek, ibolyák...
 Harkályok, krusszógó pulykák...
 Szürke gerlék, csirkék, szarkák...
 Megvadult ifjak, krajcáros vének...
 Létminimum körüli százezrek...
 Lehetőséget veszített emberek...
 S lelkükben reményt nyert sokezek,
 Várnak és keményen készülnek!

* * *

Kulimár János

Előszó

Miért kell nekem
 minduntalan a vers,
 mikor cérnávékony
 már a hang?
 Mit akarok, hiszen
 olcsó a tisztesség
 és tömött erszénnyel
 sétál a bitang!

Mégis kell -, sőt
 azért kell - a vers,
 mert könnyeket szikkaszt
 puha kezével, akár a szél.
 S egy áldott pillanatban
 öleiben elringat, mint
 a puhasodrú habokból
 kilépő jóságos tündér.

hagyott minket, és eltűnt az épületben.

Másnap behívták anyámat, aki hazavitt. Gyalog mentünk a Szabadságtérről a Pannónia utcába. Útközben egy szót sem váltottunk egymással, s én ugyancsak tartottam tőle, hogy ezt a konok hallgatást otthon is egy kiadós verés fogja követni. Anyám mégsem bántott.

– Bezzeg, ha élne apád! – intézte el az egészet egyetlen megjegyzéssel.

Meglepetésemre, egy hónappal később idézést kaptunk a Markó utcába. Tárgyalásra. Nem volt nehéz kitalálni, mi úgyn. Anyám a kezeit tördelte, és én is majréztam, ennek még javítóintézet lesz a vége. A bíró azonban nagyon rendes volt, csak egy tanácsi gyámot rendelt mellém, akinek hetente be kellett számolni a dolgaimról.

Ősz volt már, amikor az utcán megláttam Mesternét. Egy dakszlit sétáltatott. Biztos láttam azelőtt is, talán meg is mustráltam néhányszor, ez most mégis más volt. Szépsége most egy cseppet sem nyűgözött le.

Nem tartott hosszú időbe kideríteni, hogy ott lakhat a környéken, pontosabban a Balzac utca végén, a Szent István parknál. Kifigyeltem, a Duna-partra hordja le kutyáját sétáltatni.

Nem tudom, mi ütött belém, ugyanis ezt követően minden nap kilestem. Akár egy megszállott, aki minél jobban szeretne szabadulni egy gondolattól, annál inkább a hatása alá kerül. Rögeszméje lesz.

Mesterné szinte kivétel nélkül minden nap ugyanabban a kora esti órában sétáltatta kutyáját. Keresztül a parkon, majd a Sziget utcai lépcsőnél le a Duna-partra. Elsétált az emeletnyi magasra felstószolt farakások mellett, majd nem a Margit-hídig, és vissza, ugyanezen az útvonalon.

Eleinte nem volt semmiféle elképzelésem, hogy mit is akarok, az ötlet csak a sokadik követés után támadt. Nyáron sok időt töltöttünk haverokkal a farakásokon. Az egyikben kialakítottunk egy bunker-félet magunknak, onnan figyeltük a dunai hajókat. Csakhogy egy idő után azt már nem látogattuk, kezdett veszélyessé válni. Valahogy rosszul rendezhettük el az ölfákat, mert meglazult a bunker oldalfala, félő volt, hogy fejünkre omlanak a tetőként szolgáló hasábfák. Ez adta az ötletet.

Aznap is korán sötétedett, amolyan nyúlós-nyálkás idő volt. Egy teremtett lélek sem járt a Duna-parton. Én már jóval előbb felmáztam a farakásra. A bunker igencsak ingatag tákolmánynak bizonyult. Kis híján beomlott alattam, ahogy megcsúsztam az egyik nedves, moha lepte hasábfán.

Meglehetősen cidrizve, mégis türelmesen vártam Mesternét. Közben azon rimáncodtam, hogy ugyanúgy kísérje kutyáját, amint szokta. Úgy is történt, ahogy kívántam. Amikor Mesterné odaért a bunkerunk alá, kihúztam a korábban már meglazított fahasábot a többi közül, mire a bunker fala hatalmas robajjal leomlott, egyenesen Mesterné fejére.

Én meg már másztam is le a másik oldalon, aztán futás lóhalálában haza. Nem törődtem a dakszli ugatásával, azzal sem, hogy esetleg megláthat valaki. Ma már bizonyos vagyok afelől, hogy senki sem látott. Mert máskülönben már régen lesitteltek volna. Mesterné ugyanis kórházba került, és néhány nappal később belehalt a sérüléseibe.

Fogalmam sincs, folytatott-e nyomozást a rendőrség, vagy elkönyvelték az ügyet fatális balesetnek. Ma már nem is

Kerekes Tamás

A halott főszereplő

Sötét fürdőköpenyt viselt az az ember, aki azért került kórházba, mert a felülvizsgálat alatt azt állította kezelőorvosának: érti az északir válságot.

Nincs is szomorúbb ennél. De nem nehéz az ír lélek megértése, aki tudja, a kicsi szigetország sokáig angol fennhatóság alatt élt. Anglia cigányai az írek voltak. Cromwell, a Nagy Protektor, első dolga volt ellenük a gyarmatosító háború. A magyar történelemre emlékeztető ír folyamat mélypontja a 19. századi krumplivész volt, melyben éhínségben elpusztult a lakosságnak csaknem a fele. A bátrabbak megpróbálkoztak tőzeg-evéssel, de az sem használt. A kívándoroltak – kitántorgott Amerikába... – közül aztán olyan nevek is felbukkantak, mint Kennedy, de az is hogy végezte.

Az ír bevándorlókból verbuválódott gengszterklánok előbb a chicagói Al Capone miatt véreztek el, majd a texasi olajmaffia végzett velük, ráadásul a szicíliai partraszállás támogatásában sem szerezhettek olyan érdemeket az amerikai bűnüldöző szervek előtt, mint a terepet bennfentesen ismerő olasz gengszterszindikátus. A szomorú történelemnek voltak fényes pillanatai is. Collins nevéhez fűződött az az országossá válásával fenyegető terrormozgalom, mely térdre kényszerítette a Brit Birodamat. Collins – mint minden lassan érő ember, kezdeti sikertelenséggel küszködött. Amikor híret vette, hogy összeesküvőtársait elfogták és bebörtönözték, vállat vont és azt mondta: „Nem baj, majd kirablunk néhány

rendőrörsöt.” Azt hiszem Macondóban éppen most harangoznak, miközben esik az eső. A Nobel-díjas, kolumbiai regényíró Gabriel Garcia Marquez Száz év magány c. regényében a fiatal José Aureliano Buendia, amikor közlik vele, hogy társait elfogták, vállat von s mondja: „Majd kirablunk egy laktanyát.” Pszeudoplágium lehet, vagy az a jelenség, hogy történelmi események azonos reakciót váltanak ki. A Brit Nemzetközösség területén országos elfogatóparancs ellenére Collins biciklivel érkezett a függetlenségi nyilatkozat aláírására. A magas rangú tábornok: díszőrség, lobogó zászlók, üdvölvés, a ceremónia ünnepélyessége miatt feszülten nézte az óráját és feddően tekintett a porlepte, kissé ziháló Collinsra, aki valóban késett.

– Ön nyolc percet késett – róttá meg a népvészért a tábornok.

– Önök pedig nyolc évszázadot.

Az írek megértéséhez hozzátartozik, hogy angolellenességük oly nagymértékű volt, hogy Hitler bunkerbeli öngyilkosságának hírére egyedül ők küldtek dísztvíratot Németországba. A magyar-ír kapcsolatok szép példája Tar Lőrinc pokoljárása Szent Patrik szigetén, ki az írek védőszentje. A Szent Patrik nap nemzetközi ünnep a világon a kelta érzelmű multikulturális emberek számára, amikor is ezt a napot országos és nemzetközi hagyomány azzal ünnepelni, hogy az ünneplők három napig isznak. Könnyű megtenni egy olyan országban, ahol mindenki egy kicsit költő, Írország címerében ott a hárfa, a költészet jelképe, és olyan söreik vannak, mint a Guinness/ melyről rekordkönyvet neveztek el/.

Az írek eddig Oscar Wilde, A. Singe, James Joyce –James Joyce /Ulysses/ Horthy nyelvtanára volt Fiumében, ugyanis minden nyelven beszélt–, és a nemrégiben Nobel-díjat kapott Seamus Heamy révén szereztek világhírt az irodalomban.

Itt van Flann O'Brian!

Kezdetben a Fába szorult féreg c. regénye jelent meg magyarul. Képzeljük el a leírhatatlan nyomorban élő ír parasztok tömegét, ahogy nyers tözeget esznek és érleletlen whiskyvel öblítik le, fűtés híján disznakkal alszanak az ólban, mert a tözeget megeszik. A szívszorító nyomor képét azonban az előnytelen illatú sertések illata lengi be, ami szatirikus hangulatot ad a feneketlen nyomornak. Arról a nyomorról van szó, aminek a szakadatlan éhezés ad pátoszt, de fokozatai azért még lehetnek, mint ahogy a pokolnak is vannak bugyrai. Az ír születésű felesége révén /Jill Ireland/ a helyzetet pontosan ismerő Charles Bronson jegyzi meg erről önéletrajzában:

– „Felemelkedés volt, amikor a család a nincstelenségből a szegénység állapotába jutott.,,

Flann O'Brian 1911-ben született Írországból. Első regénye a Kétmadár gázlónál, 1939-ben jelent meg. A könyvet Graham Greene menedzselte, de Samuel Beckett és James Joyce is nagyra tartotta. A regényből jelent meg már magyarul egy részlet a Plisz c. folyóirat legutóbbi számában, Mihálycsa Erika fordította, aki az Erdélyben lévő Babes-Bolyai Tudományegyetemen az angol irodalom tanszéken tanít. Flann O'Brian második könyvét „A harmadik rendőr-t” maró szatirikus hangütése miatt Írországból a kiadók elutasították, és ez csak halála

után jelent meg, – világsikerként. Még három regényt írt, köztük A fába szorult féreg – Európa Kiadó. Humoros tárcáit külön kötetben adták ki. Írt még színdarabokat és tv-játékokat is. 1966-ban halt meg Dublinban. A 20. századi angol nyelvű irodalom világirodalmi rangú képviselője. Flann O'Brian úgyszólván teljesen ismeretlen Magyarországon. A Google magyar nyelvű keresője egyetlen találattal jelzi létét. Ám a Jelenkor c. folyóiratban közölt recenzió Podamaniczky Szilárd tollából, jelzi, hogy vannak, akik fölmérték, hogy miről is lehet szó.

A harmadik rendőr detektívtörténetként új műfajt teremt: a megoldatlan rejtély regényének műfaját. Egy árva falusi ír fiú, aki egy De Selby nevű fantazista életművéről akar könyvet írni, megöl és kirabol, társával együtt, egy nagyon gazdag öreget a faluban, hogy előteremtse a könyve kiadásához szükséges pénzt. Tettéért keservesen meglakol: el kell záródokolnia a három rendőr varázslatos országába, ahol a legkülönbözőbb abszurd logikai játékokkal – melyek egyébként szoros kapcsolatban állnak a De Selby féle életmű gondolatosságával – bizonyítják rá tettét. Fordulatokban gazdag, izgalmas regény: A főhős – miközben a levegő kétszeresére ritkul, majd sűrűsödik – egyszerre rájön, hogy nincs saját neve. A kitűnően megírt bűnügyi regényben a korabeli Írország szatirikus rajzát is kapjuk, sok humorral. A végtelenül találékony logikájú és fantáziadús könyv kritikusok egybehangzó véleménye szerint egyedülálló az angol nyelvű irodalomban. A könyvet az angol nyelvű könyvismertetések /Sunday Times, The Times, Observer/ így határozzák meg: a szerző lírai nyelvhasználatát céljai

Összekucorodtam a pad végére, s olyan elmerülten tapogattam a hurkáimat, hogy nem gondoltam arra, hova is vihetnek. Ezt csak akkor tudtam meg, amikor a rabomobil megállt a Szabadság téri gyermekvédelmi előtt. Noha még sohasem jártam itt, hírből már ismertem. Sok jót nem hallottam róla.

Este lett, mire egy nyomozó vagy ki a fene, befejezte a kihallgatásomat. Ezután egy smasszer bekísért egy terembe, ahol már nyüzsögtek páran, hozzám hasonló vagy még fiatalabb kamaszkölykök. Azok is szerettek volna kifaggatni, de elküldtem őket a francba, és szótlanul lefeküdtem a vaságyra. Sose hittem volna, hogy egy alapos verés is képes kifárasztani valakit, de én nagyon-nagyon fáradt voltam, és rövid idő alatt el is nyomott az álom.

Akkor sajnáltam csak igazán mindenem, amikor reggel nagy céccal felzavartak. És egy percnyi időt sem hagytak nyomorúságommal törődni. Egy smasszer kiterelt bennünket a hálóteremből az udvarra, ahol a fal mellett kellett felsorakozni. A mögöttem álló srác odasúgta, most jön a reggeli torna. Az ám a felüdülés! Azt hittem el tudom képzelni miről beszél. Tévedtem.

A kísérő smasszer mindenre készen megállt az ajtóban, ahol megjelent egy harminc év körüli nő. Halásznadrágban, lenge nyári blúzban. Dús, hosszú vörös haja volt, hátul kontyba kötve. Kedvesen mosolygott, mint egy óvó néni, amikor valami jó játékot akar rátukmálni a dedósokra. Nagy és feszes mellei voltak, formás lábai, ha utcán futok vele össze, kétszer is megfordulok utána.

– Na, itt van megint Mesterné, a boszorka – hallottam a hátam mögül. Akartam

mondani a srácnak, hogy ilyen boszorkány látogasson meg, amikor rám tör a vágy, csakhogy erre már nem jutott idő.

– Leguggolni! – rikkantotta az a szépséges bestia. – Indulás!

A többiek már ismerhették a dörgést, mert guggoló helyzetben emelgetve lábaikat, a menet megindult a fal mentén. Az egyik srác tenyerével akart megtámaszkodni a földön, ám a nő egy szemvilanás alatt ott termett, és túsarkú cipője sarkával rátaposott a kézfejére. Csóri kölyök felüvöltött kínjában.

– Kuss! – parancsolt rá Mesterné. – Most mutasd meg, milyen jó erőben vagy!

Elindult a sor haladásával ellenkező irányba, s aki véletlenül vagy a fáradtságtól letenyerezt, annak rátiport a kezére. A többieket enyhének nem nevezhető rúgásokkal ösztökélte mozgásra. Egy kisebb krapekot, aki nem bírta erővel a guggancs tornát, a hajánál fogva cibált fel. Engem sem kímélt, miért is tette volna. Amikor odaért hozzám, akkorát rúgott az oldalamba, két véraláfutásos hurka közé, hogy felüvöltöttem.

– Csak nem fáj? – kérdezte, s közben változatlanul mosolygott, mintha simogatni készülne anyáskodó szeretettel. Csak a szemében vettem észre valami különös csillogást, egy jéghideg gyémánt erős, fájdalmasan kápráztató fényét. – Amikor a haverjaiddal focizol, nem fáj, ha beléd rúgnak? Gondold azt, hogy véletlenül most én szabálytalankodtam.

A következő rúgás kibillentett az egyensúlyomból, és az a jótét lélek cipőjének hegyes orrával segített feltápázkodni. Persze én is letenyerezt. Épp hogy nem tiport egy lukat a kezemre.

Aztán, mint aki közmegeledésre elvégezte reggeli feladatát, a smasszerra

volna ki egy égzengéses zuhi alól, amit csak őrá borított egy jó nagy dézsából a jóisten. Volt mit bámulni rajtunk.

Én ugyan igyekeztem behúzni fülem-farkam a két fakabát között, és nem a rám csodálkozók miatt, hanem ahogy közeledtünk az őrshez, úgy lett rajtam úrrá a félsz. Tudtam, hogy a zsaruk nem fognak kesztyűs kézzel bánni velem, és mit tagadjam, kezdtem rettegni a várható pofonoktól. Görcsbe rándult a gyomrom, a torkomba szorult gombóctól alig kaptam levegőt.

Az első pofont meg is kaptam, amint a két fakabát belökött az őrsre, de úgy ám, hogy kis híján az ügyeletes íróasztalán landoltam. Az meg rögtön felpattant a székéről, és lekevert egy jókora fülest.

– Így köll ide begyünni? – dörögte a kísérszöveget a pofonhoz, mintha én bizony önként tennék látogatást a kócerájukban.

Ezt követően a falhoz állítottak, háttal a zsaruknak, s azonnal, csak úgy, mihez tartás végett, valamelyik akkorát csapott a fejemre, hogy azt hittem áttöröm a falat. Hát bizony kemény fal volt, jóval később vettem észre, mekkora púp nőtt a homlokomra.

Aztán egyszer csak valaki megragadta a vállam, és úgy megpenderített, hogy majdnem kiszédültem az őrsről. Az ázott veréb fakabát volt, glancba vágva, száraz egyenruhában.

– Haza akartál vágni, te kis pöcs? Na, majd én megmutatom neked, hogy kell valakit hazavágni!

És mint akinek eszét vették, ütlegelni kezdett a gumibottal, három másik meg röhögve biztatta. Ott álltak mellette, ugrásra készen, ha netán egy kis segítségre szorul az az átok. Talán agyon is

ver, ha nem toppan be az őrsparancsnok.

– Ki ez a jómadár? – kérdezte a főzsaru, mire hál' istennek abbamaradt az ütlegetés.

Addigra én már azt sem tudtam, fiú vagyok-e vagy lány. Mindenem sajgott, mozdulni sem akartam, a legkisebb mozzanatra is olyan fájdalom nyilallott belém, mintha jól meglendített súlyos ólomgolyókkal dobálnák a testem. De legalább kaptam egy néhány percnyi pihenőt, amíg a fakabát beszámolt a történeteikről. Az őrsparancsnok végighallgatta, aztán odalépett hozzám. Egy darabig csak bámult a képembe. Összeszorítottam a fogaimat, nehogy hangosan elbőgjem magam. Lehorgaszottam a fejem, ne lássa a könnyeimet, én viszont még a fátyolos szemeimmel is láttam mekkora hurkákat vert rám az a barom.

– Ezt bizony nem úszod meg szárazon, te csirkefogó – bömbölte az őrsparancsnok. Azt hittem ő is letekeri rajtam a magáét. De ezután már nem nyúltak hozzám. Rám parancsoltak, hogy szedjem magamra a gönceimet, és álljak vissza a falhoz. Onnan, a fal felé fordulva kellett válaszolnom a kérdéseikre. Ki vagyok, mi vagyok, honnan jöttem, és miért? A miértre nem hagytak válaszolni, belém fojtották a szót, mondván, tudnak ők mindent nagyon jól. A sok észkombájn!

Nem tudom mennyi idő telhetett el addig, de az egyik zsarú egyszer csak megint megragadta a vállam.

– Na, lódulj!

Ha nem lettem volna elfoglalva testem sajgásaival, tán még el is csodálkozom, hogy mekkora rabomobil jött értem. Feltuszkoltak arra a kerekes síttré, én meg örültem, hogy végre egyedül vagyok, megszabadultam azoktól a hóhéroktól.

szerint alkalmazza, akár szertelen megbotránkoztatás vagy magasrendű komikum a célja. Elbeszélése gyorsan pergő, a különleges nála természetes, a közhely pedig nevetséges, James Joyce is irigykedhetett. 1940 Szent Bálint napján a szerző a következőket írta William Saroyannak:

„Ha végigolvassa a könyvet, rájön, hogy a hősöm, vagy a főszereplőm /egyébként gazfickó és gyilkos/ a könyv teljes folyamán halott volt ... Azt hiszem vadozatú az ötlet, hogy egy szereplő egész idő alatt halott. Ha a holtak és az elátkozottak világáról ír az ember, melyben a törvények már nem érvényesek /még a gravitáció törvényei sem/, akkor igenis helye van az éles nyelvű szókimondásnak” /1940. február 14. Flann O'Brian/. A könyv belső borítóján a nagy gondolkodó egy idézete olvasható /akiről a halott főszereplő könyvet akart írni/: "Minthogy az emberi lét hallucináció, amely tartalmazza a nap és az éjszaka másodlagos hallucinációit /ez utóbbi a nagy tömegű, fekete levegő egészségtelen légköri szennyeződése/ épelméjű ember számára a halál néven ismert legfőbb hallucináció közeledése csak illuzórikus lehet." /De Selby/

Nem tévesztve szem elől, hogy az élet folyása csak amolyan illúzió, természetes, hogy Selby nem sok figyelmet szentelt az élet viszontagságainak, meg arra sem igen hederített, miképp is kellene elhárítani őket. Bartowni tartózkodása idején de Selby némi hírnévre tett szert „márpedig annak a ténynek köszönhetően, hogy sohase olvasott újságot”. Egy városi fiatalember, aki egy hölgy miatt súlyos érzelmi válságba került, és úgy érezte, hogy beleőrül a viszonzatlan

szerelembe, tanácsért kereste fel De Selbyt. A tudós, ahelyett, hogy igyekezett volna a fiatalember fejéből kiverni ezt az egy személyhez kötődő hóbortot, ahogy bárki más tette volna, felhívta figyelmét mintegy ötven áthághatatlan alapszabályra, amelyek közül a legegyszerűbb is olyan bonyolult lett volna, hogy egy örökkévalóság sem lett volna elég a magyarázatához, és mint ilyen, az ifjú hölgy rejtélyét a semmivel tette egyenlővé. Ekképp a fiatalember, akit elfogott a félelem, hogy a legrosszabbtól kell tartania, elhagyta a házat, megkönnyebbülten vizsgálva az öngyilkosság lehetőségét. Csak a holdnak köszönhetette, hogy a szokásos vacsoraidőben visszatért, mert a kikötő felé vette az útját, ugyanis a dagály már két mérföldnyire levonult. Fél évvel később hat hónapi kényszermunkára ítélték, a törvények tizenhét rendbeli megsértéséért, amelyek közt a tolvajlás és a vonatkiskiklás is szerepelt. Ugyanennyit kapott a tudós is, akinek a tanácsait követte. Ám De Selby a szellem igazi támasza, föltéve, ha objektíven olvassuk /Főműve: A profán atlasz/. Explicit módon foglalkozik a gyásszal, öregkorral, szeretettel, bűnnel és halállal és a létezés egyéb kimagasló részeivel. Igaz ugyan, hogy hat sorral el is intézi őket, de ez annak a ténynek köszönhető, hogy „lesújtóan esetlegesnek” nevezi őket. Csak most jutott eszembe, hogy halott szereplő szerepeltetése nem is olyan új ötlet a XX. században. Ezt tette egy Erzsébet kori színműíró, meghalt apjának szellemével, William Shakespeare a neve. Az eddig legnagyobb ír regény amerikai kritikus szerint a mű egy világlátomás, amit a legszélső körben tapasztalásunk mitikus határai zárnak le.

/Regény és tapasztalat – Modern amerikai irodalmi tanulmányok, Modern Könyvtár, Európa Kiadó, Bp. 32.old /

Hogyan tovább? Megkezdődik O'Brian magyarországi olvasata. Másfelől emlékeztetnék egy történetre. Tenesse Williams amerikai drámaíró és Gore Vidal találkozott a Manhattan Plaza Hotel Tölgyfa bárjában. A jelenlévő kritikusok Tenesse Williams szakmai bukását jósolták. Gore Vidaltól kérdezték, hogy a prognózis mennyire pontos. Vidal válasza – a lábnál ülő fekete kutyát nézve – az volt, hogy „Kérdezzék meg a kutyát!”

/Gore Vidal: Gengszterek, írók, profesz-szorok, Európa Kiadó, Modern Könyvtár, Bp. 154 old/
marlonbrandy/

Lévai Wimmer Mária

Nyári elégia...

Már nyári eső hull;
Halkan permetez,
Mert ez még a tavasz
Fénye; minden reménye:
Zöld levelek mindenütt
A fákon... A nyár langyos
Szele lengedez;
Mintha repülne
Tavaszi madarakkal a közelítő
Nyár fény-serege...

Győr, 2007.

Baráti Molnár Lóránt

két verse

Régi vonatút

Utaznál most egy régi vonaton;
Volt-síneken zakatol négy égtáj;
Mint madár, emlék suhan arcodon, -
- Kattogó éjszaka; csend és homály...

Sötétség száll, mint fekete madár;
Hajnalba érsz, szél fordul néhányszor, -
- Hirtelen szétesik a láthatár;
A reggel akár hófehér vászon...

Győrszabadhegy, 2002.

Elsodortan...

Az utcán port kavart a szél,
A sikátorsoron zúgva vágat,
Összetör sok akácfaágat,
Hull a földre sok zöld falevél...

Rohan a szélben por, levél, virág;
Hová? - Mert ki tudja,
Meddig tart a sodrás útja,
És hol szóródik szertesét...?!

Nyugvásba hanyatló csendes éjbe?
- Most mikor az akácok alatt
Az új tavasz már végighaladt,
S fényt szórt a szétszórt világra, levélre...

Ébred-e valaki már ma? -
- Vagy talán csak a szélvésztpett
Fáknak a szélben könnyekké lett
Sóhajba hanyatló álma...

Győrújbarát, 1969.

karjaiba. Az egyik bökésnél valóban megtántorodtam egy kicsit, mégsem annyira, hogy elveszítsem egyensúlyomat. De vannak pillanatok, amikor az ember villámgyorsan gondolkodik és dönt, olyan gyorsan, hogy nem is érzékeli, mintha valaki más gondolkodna és döntene helyette, neki már nem is kell mást tenni, mint haladéktalanul végrehajtani a ki tudja kitől kapott parancsot.

Két marokkal megragadtam a gumibotját, mintha csak megkapaszzkodni akarnék, nehogy hanyatt essek, ámde közben már elrugaszkodtam az uszály vaslapjáról, s persze rántottam magammal a fakabátot is. Nem volt egy nyimnyám alak, testi erővel is meg volt áldva, vissza tudott volna húzni, hacsak el nem ereszti a csuklójára pántolt gumibotját, amit markoltam görcsösen. Őt meg teljesen váratlanul érte a rántás, meg is csúszott a vizes vaspadlón.

Repült velem együtt a vízbe, bal kezével a levegőt markolászva valamiféle remélt kapaszkodó után. Még láttam, ahogy a meglepetéstől és a rémülettől torz görcsbe rándul a malacképe, és fejéről lecsúszik a tányérsapka.

Így maradt meg emlékezetemben, mint egy repülni képtelen riadt madár.

Közben én már a levegőben elengedtem a gumibotot, és igyekeztem egy félfordulatot tenni, ne a hátam csapódjon a vízre. Amint felbukkantam a vízből, látom, hogy a fakabát eszeveszetten és fuldokolva kapalózik, s valahányszor kidugja fejét a víz alól, akkorákat nyeldes, mint aki egy falatban akarja bekapni az egész világot. Addigra a rocsó már meglóduzott, segítő kezek nyúltak a fakabát után. Én meg gyors csapásokkal úszni kezdtem. Ha elérem az uszály végét és kijutok a part-

ra...

Nem volt szerencsém. A fakabátot becibálták a csónakba, a rocsó sebesen közeledett felém. Utol is ért, talán öt méterre a parttól. Négy kar nyúlt ki utánam, egy erős kéz a hajamba markolt, és egy percen belül én is a rocsóban találtam magam.

A rendőrcsónak odahúzott a parthoz, a vízi-kopók kilöktek a lépcsőre, az ázott veréb fakabát is utánam ugrott. Ahogy a lába földet ért, első dolga volt egy jó nagyot rám sózni a gumibotot. A dögeje. Társai a csónakból utána dobták a tányérsapkáját. Egy kéz emelkedett a magasba, hogy elkapja. Akkor vettem észre, hogy a lépcső alján ott szobrozik egy másik zsarú is, elállva az esetleges menekülés útját. Ő kapta el a sapkát, a másik mancsával pedig megragadta a karomat, ugyanígy tett vízből kimene-kített párja is. Haverjaimnak addigra már hült helye volt. Ha az uszályoktól takart rocsót nem is, a parton közeledő zsarukat időben észrevették, s pillanatok alatt kereket oldottak. Csak a lépcsőre hajigált gönceim maradtak utánuk.

A zsaruk nem hagyták felszedni a cók-mókomat. A száraz fakabát hajolt le értük, s csapta a hóna alá. Úgy ahogy voltam, egy szál fecskében vonszoltak végig a Sziget utcán, egészen a Kresz Géza utca sarkán levő rendőrőrsig.

Nem sokan jártak a Sziget utcában, de ugyancsak eltáthatta száját az, aki látott minket. Páratlan látványt nyújthattunk mi hárman. Én sem lehettem túl épületes jelenség egy szál fecskében, de a Dunát megjárt fakabát különleges tünemény volt. Ruhájából még mindig csöpögött a víz, apró pöttyöket hagyva maga után az aszfalton, mintha éppen most került

Bányai Tamás

Elégtétel

A fene se tudta, hogy az barom rendőr nem tud úszni. Talán – de csak mondom –, talán akkor minden másként történik. Az a szadista asszony is élne még, noha őerte ma sem hullajtanék könnyeket.

1962 nyara volt, augusztus eleje, tikkasztó hőség. A Dunára jártunk le hűsíteni magunkat, s persze úszkálni nagyokat meg fejest ugrálni az uszályokról. Akkoriban még sóder, terméskő és farakások uralták a pesti Duna-parton, átellenben a Margitszigettel. Volt, hogy hat-nyolc uszályt is kikötöttek a parti vascolópökhöz, kettőt-kettőt egymás mellé. Míg az uszályosok a kabinjaikban hűsöltek vagy a földszintes épületek valamelyikében zsupogtak a telepőrrel, addig mi kölykök egyre-másra ugráltuk a fejeseket a belső uszályokról, aztán csorogtunk le a vízzel, néha egészen a Margit-hídig. Aznap is öten mentünk le a partra, ebéd után, haverok. Ingünket, gatyánkat ledobtuk a lépcsőre, s már vetettük is magunkat a vízbe. Két lépcsővel arrébb, a Margit-híd felé egy öregúr horgászott, mellette két hölgy süttette magát a budai hegyek felől tűző nappal. Rajtuk kívül csak két rakodómunkás támasztotta lapátját, cigarettáztak, a kutya sem törődött velünk.

Egyedül indultam, hogy még egy fejest ugorjak, a többiek ott maradtak a lépcsőkön heverészve. Amikor átléptem a belső uszályra, hallottam valakit kiáltani: vigyázz!, de oda se bagóztam, fel sem merült bennem, hogy nekem szól a figyelmeztetés. Éppen ugrani készültem, mélyfejest, ám a

szemem előtte még akaratlanul is végigpásztázta a vizet. Rögtön észrevettem az uszály felé közeledő rocsót. Három vízirendőr vigyorgott rám, ahogy csalafinta vadászok pofája torzul a kelepccé közelítő vad láttán.

Hohó!, mondom magamnak, se a vízbe, se a rocsótokba nem ugrom a kedvetekért. Visszavigyorgtam rájuk. Megfordultam, hogy levágtatok az uszályról, a lépcsőről összeszedem a gönceimet, és szép nyugodtam elhúzom a csíkot. Nincs az a rocsó, amelyik utánam jönne a part-ra.

Megfordultam, és szembetaláltam magam a fakabáttal. Nem is vettem észre, mikor tornázta fel magát az uszályra. Az is vigyorgott. Gondolhatta biztos, na most aztán se part, se víz, nincs kiút. Gumibotja előreleendült, azt hittem ütni akar. De nem. Amint odaért a közelembé, böködni kezdte a hasamat. Gonosz vívó szurkálja így ellenfelét, amikor az már leeresztette kardját, s csak áll a páston, feladva a küzdelmet.

– Na, te ganéj! Ugrálunk? Ugrálunk? De most aztán behúztunk a csöbe!

És minden szó mellé egy bökés.

Kerek pofája volt, apró malacszemekkel és olyan lapos orral, mint amelyik többször is találkozott már a homokzsákkal. Valamivel alacsonyabb volt nálam, vaskos, esetlen mozgásúnak látszó legény. Tányérsapkája hetykén hátra-csúsztatva, helyzetének tudatában ő is elégedetten vigyorgott rám, mint társai a rocsóból.

Isten látja lelke, még ma sem tudom, ösztönösen vagy tudatosan cselekedtem.

Háttal álltam a Dunának, s úgy tetszett, a fakabát azért nyomkodja gumibotját a hasamba, hogy belelökjön a vízirendőrök

Hans- Guido Klinkner

Aforizmak

(Aphorismen)

107. Aki a fejét a homokba dugja, belefutad saját oktalanságába.
108. A gátlástalanság rúdjával a hatalmasok átugranak minden erkölcsi akadályt.
109. Az értelmet és az értelmetlenséget csupán egy fosztóképző különbözteti meg egymástól.
110. Aki egyszer már leugrott az ördög lapátjáról, annak minden oka megvan ezt az angyalnak köszönni.
111. Szegény vidékeknek is van monda-kincsük.
112. Halott az a költői szó - amely két könyvfedél közé préselve-, nem segíti a képzelet szárnyalását.
117. Sokaknál a média zárja el az önmagához vezető utat.
119. A költők joggal számítanak érzékenyek. Ha nem lennének azok, nem tudnának verset írni.
120. Aki magára akar találni, annak a csendet kell keresnie, kitartóan.
121. A forradalmak kezdetén és végén, a forradalom áll.
122. Az, aki már éhezett, becsüli a kenyeret.
123. A választási szónokok kötelező kézikönyve: Münchhausen báró kalandjai.
124. A mondák hősei túlélték az ezredfordulót, mert nem volt utánpótlásuk.
126. Aki azt akarja, hogy hősként ünnepeljék, annak a túlélés művészetét is ismernie kell.
127. A világűr egy porszemétől megörülni, vérgőzös politikusoknak van fenntartva.
128. A motorizáció elvette az emberek szilárd álláspontját.
129. Rám járt a rúd, rosszul doppingoltam, mondta az atléta kezelőorvosának.
130. A Provance nyáron: üzlet a levendulával.
131. Nem a jólakottak, az éhezők a kitartóbbak egy vadászat során.
132. Bölcsesség: mértéktartónak lenni saját nagyságunk megítélésénél.
133. Verset írni: gondolataink szóképekbe való öntése.
134. A világmindenségnek és a képzeletnek nincsenek határai.
136. Nem könnyű egy álmvilágban élni, de egy álmvilággal pénzt keresni igen.
137. A tízparancsolat: a békés együttélés legősibb mértéke.
139. Az életművész: minél magasabbra emelik neki a lécet, annál kényelmesebben sétál el alatta.
140. Jobb egy egyéni célt követni, mintsem mások elvárásai után kullogni.

Németből fordította: Bayer Béla

Lelkes Miklós

Már minden évszak..

Már minden évszak lassan összeolvad.
Ősz-vizeken csillagcsókok ragyognak:
kis pontjai tavaszi végtelennek,
elmúlás-arcból ki-kinéz a gyermek,
télben öröm-fehér, s olykor, ha nyár van,
tündér táncol hócsipkés kék ruhában,
s hullnak a szirmok, hallgatnak, mesélnek
elbúcsúzó nyár esős függönyének,
vagy dalolnak és ég-ringatta dallam,
ének-élet csillog a pillanatban.

Életemben sok minden összeolvad,
bízó holddal sötét homlokú holnap,
vak óriást vezet kis látó törpe,
hegyek, hegyek, Ígéret Piros Földje,
hol a Varázsló tanított...Most hol van?
Kusza fák nőnek fel fekete gondban.
Csillagcsókok a vízen.Mennyi, mennyi!
Jó volt szeretni, gyűlölni, feledni,
menni, menni, - sehová el nem érni,
a Kört mégis megismerni, igézni?
Látó Törpém, a könnycsepp a szemedben,
miért fénylik most veszteséggel szebben,
mint anélkül?Lehet: az ének-élet
gyöngyláng-csodái olykor veszteségek?
És a siker? Lehet: csak híd, mely áthoz
Szépségek emlékező bánatához?
Lehet: csak az van igazán, mi Nincsen,
aminek csupán vágya van a szívben?
Tudás, nem tudás végül összeolvad,
s a Titkok Gögje nem mondja el, hogy hol vagy.
Világ-való, sunyin álszentek népek,
magvetésem legyen a megvetések:
szolga-rabságotok habár megértem, -
ne várjátok, hogy hazudjak, dicsérjem!

Nem kérdezem már, Álom, álmos törpe,
behúnyt szemű: hol az Ígéret Földje?

A Körrel játszom, szánom és igézem,
s mennék s nem is különös búvkörében.
Öreg arcból néha kinéz a gyermek,
s lemondó dal hullat szíromszerelmet.
Tör már a vers is, gyógyít gyilkos penge,
hagyom, hogy sebzett szívem megsebezze.
Emlék sebez, világ, álom.Nem látod
a Láthatatlant, - a másik világod?
A Csend-kiáltást sem hallod, mit gyermek
hall, ha szemében könnycseppek remegnek?

Adj vissza Múltnak Vágy, Könnycseppek Könnye, -
hol Szépségek ígérő, piros földje,
hol Lélek mélyén lélegző Szabadság,
s bukásból is felkelhet győztes nagyság,
hol segítő kéz más kézig elérhet,
s igazabb mérték mér ki Messzeséget,

s más a Nincs is: szemekbe néző isten, -
Csillaga most is megsebzett szívemben.

Budai István

Foglyul ejtett

Foglyul ejtett a múlt
és el nem eresztett.
Kísérletem kudarcba fúlt,
homlokomra írt keresztet.
És tudom e kis jelzés
oly jel lenne tán,
mint piros festék
a kivágandó fán.

Sárközi Árpád

Mézpörgetés idején

Lelkem kaptárából kiengedem méheim
Az ígéret virágos mezejére
De most a mézpörgetés idején
Lelkem kannái üresen konganak
De nem engedem a hazugság
Cukros szirupjával megtölteni!